7/12735

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

Sayı : B.02.0.005/031/364 24 03 /2006
Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 20.03.2006 tarihli ve B.02.0. KKG.0.12/106-507-45/1383 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Onur ÖYMEN tarafından Sayın Başbakanımıza tevcih edilen, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığım koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını tensip ettikleri 7/12735 esas sayılı yazılı soru önergesi ile ilgili olarak, Bakanlığım ilişkili kuruluşu Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Başkanlığından alınan 24.03.2006 tarihli ve A.01.1.RTÜ.0.01.04.06/338/0003654 sayılı cevabi yazı ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Beşir ATALAY
Devlet Bakanı

EKLER :
1- Cevabi yazı (2 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği : TBMM Başkanlığına
Bilgi : Başbakanlığa

Tel : 419 22 46-47-50
Faks : 419 22 43

7/12735

T.C.
RADYO ve TELEVİZYON ÜST KURULU
(İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı)

SAYI : A.01.1.RTÜ.0.01.04.06/338 0003654 **Ankara**
KONU : **24.03.2006**

GÜNLÜ VE SÜRELİ

T.C
DEVLET BAKANLIĞI
(Sn. Beşir ATALAY)

İlgi : 21.03.2006 tarih ve 005/031/364 sayılı yazınız.

İlgi yazınızda, İstanbul Milletvekili Sn. Onur ÖYMEN tarafından Sayın Başbakanımıza tevcih edilen 7/12735 esas sayılı soru önergesine verilecek cevaba ilişkin Kurumumuz görüşünün 24.03.2006 tarihine kadar Bakanlığınıza gönderilmesi hususu yer almaktadır.

Sn. Onur ÖYMEN'in bahse konu önergesinde, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin "İfade Özgürlüğü" başlıklı 10. Maddesi'nden bahisle, 3984 sayılı Kanun'un 6. bölümünde belirtilen müeyyidelerden ihlale konu olan programın bazı hallerde 1 ile 12 kez durdurulması, bu süre içinde programın yapımcısı ve varsa sunucusunun hiçbir ad altında başka program yapamayacağı gibi hükümlerin AİHS'nin lafzına ve ruhuna uygun olup olmadığı;

- Yasanın 14. maddesinde, yer alan Üst Kurul'la ilişkilerin Başbakan tarafından yürütüldüğü hükmünün nasıl uygulandığı;
- RTÜK kararları konusunda Başbakan veya hükümet yetkilileri tarafından telkinde bulunulup bulunulmadığı;
- Özellikle Kanal Türk gibi bazı kanalların haber ve siyasi eleştiri programlarının RTÜK tarafından baskı altına alınması, ekran karartılması, yayın yasağı ve benzeri uygulamalara yer verilip, verilmediği;
- AB ülkelerinde benzeri uygulamaların olup olmadığı ve söz konusu yasanın AİHS ve AB ülke ve uygulamaları doğrultusunda değiştirilmesinin düşünülüp, düşünülmediği soruları yer almaktadır.

Söz konusu sorularla ilişkin cevaplarımız aşağıda sunulmuştur:

- Program durdurma müeyyidesi, bir programın, 3984 sayılı Yasa'nın daha önce ihlal ettiği ve uyarıldığı bir maddesini ikinci kez ihlal etmesi durumunda gündeme getirilmekte ve ancak yayıncının savunması alınarak incelendikten sonra karar verilmektedir. Program durdurma kararının verilmesi durumunda, programın ihlalin ağırlığına göre, 1 ila 12 kez arası durdurulması ve yerine RTÜK tarafından hazırlanan belgesel yapımların yayınlanması bu süre zarfında yapımcı ve sunucunun başka ad altında program yapamaması" Kanunun hükmünde açıkça ifade edilmekte ve müeyyidenin etkin bir şekilde uygulanmasını sağlamayı amaçlamaktadır. Bunun yanı sıra, Üst Kurul kararlarına karşı yargıya başvurma hakkının olduğu bilinmektedir. Bu nedenle, müeyyidenin uygulanmasında AİHS'ya aykırılık görülmemektedir.

Bilkent Plaza B-2 Blok
06530 ANKARA/TURKEY

Tlf : 312-266 19 51
Fax : 312-266 19 62
Web : www.rtuk.org.tr

7/12735

T.C.
RADYO ve TELEVİZYON ÜST KURULU
(İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı)

Ancak, 33. madde "...Yayını durdurulan programların yerine, aynı yayın kuşağında ve reklamsız olarak, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına Üst Kurulca hazırlattırılacak eğitim, kültür, trafik, kadın ve çocuk hakları, gençlerin fiziksel ve ahlakî gelişimi, uyuşturucu ve zararlı alışkanlıklarla mücadele, Türk dilinin güzel kullanımı ve çevre eğitimi konularında programlar yayınlanır." müeyyidesi kapsamında, bu tür yapımların 'ceza' kavramını karşılar şekilde kullanılmasının, eğitim ilkeleriyle bağdaşmadığı düşünülmektedir. Üst Kurul tarafından hazırlanan ve 26.05.2005 tarih 47 sayılı Toplantıda alınan 28 no.lu karar uyarınca T.C. Devlet Bakanlığına ve AB Genel Sekreterliği'ne gönderilen Yasa Değişikliği Taslağı'nda, program durdurma yerine kademelendirilmiş para cezası önerilmiştir.

- Üst Kurul'da ilişkiler, Başbakan'a bağlı Devlet Bakanlığı aracılığıyla yürütülmektedir.

- 1994'den bu yana, Başbakan veya hükümet yetkililerin tarafından Üst Kurul'un görev ve uygulamaları konusunda sözlü/yazılı telkinde bulunulduğuna dair bir hususa kayıtlarda rastlanmamıştır.

- Soru önergesinde örnek olarak verilen Kanal Türk dahil olmak üzere tüm yayın kuruluşlarının yayınları fark gözetilmeden ve titizlikle incelenmekte, sadece 3984 sayılı Yasa hükümlerine aykırılık tespit edilen programlar hakkında müeyyide uygulanmaktadır. Bu anlamda, Kanun koyucunun 'Yasaların uygulanması' amacıyla 3984 sayılı Yasa'da yer verdiği hükümler ve müeyyideler haricinde bir uygulama söz konusu değildir. Ayrıca, Kanal Türk Yayın Kuruluşu'na 23.03.2006 tarihi itibariyle "uyarı" haricinde bir müeyyide uygulanmadığı kayıtları mevcuttur.

Bunun yanı sıra, 3984 sayılı Kanun'a 2002 yılında 4756 sayılı Kanun'la getirilen değişiklikler uyarınca 'yayın yasağı' veya 'ekran karartma' gibi uygulamalara yönelik herhangi bir hüküm bulunmamaktadır.

- AB'ye üye ülkelerde de, Üst Kurullarca uygulanan benzeri cezai müeyyideler mevcuttur.

Arz ederim.

Zahid AKMAN
Radyo ve Televizyon
Üst Kurulu Başkanı

Bilkent Plaza B-2 Blok
06530 ANKARA/TURKEY

Tlf : 312-266 19 51
Fax : 312-266 19 62
Web : www.rtuk.org.tr